

Työ- ja elinkeinoministeriön lausuntopyyntö hallituksen esityksestä laiksi merituulivoimasta talousvyöhykkeellä ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi

Johdanto

Työ- ja elinkeinoministeriö pyytää lausuntoanne luonnokseksi hallituksen esitykseksi laiksi merituulivoimasta talousvyöhykkeellä ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi. Esityksessä ehdotetaan säädettäväksi uusi laki merituulivoimasta talousvyöhykkeellä sekä muutettavaksi Suomen talousvyöhykkeestä annettua lakia ja Energiavirastosta annettua lakia.

Tausta

Esityksen taustalla on pääministeri Petteri Orpon hallituksen ohjelma. Sen mukaan merituulivoiman pelisäännöt ovat tällä hetkellä puutteelliset, ja talousvyöhykkeellä lainsäädäntöpohja puuttuu. Merituulivoiman pelisääntöjä selkeytetään toteuttamalla lainsäädäntöhanke, jossa Suomen talousvyöhykkeeseen kuuluvia vesialueita koskeva lainsäädäntö, lupaprosessit sekä korvaus- ja veroasiat määritellään viipymättä sekä yhteensovitetään aluevesillä ja maa-alueilla toteutettavien hankkeiden pelisääntöjen kanssa.

Suomen talousvyöhyke on kansainvälistä merialuetta, jonka taloudelliseen hyödyntämiseen Suomen valtiolla on oikeus. Uuden lain mukaan valtioneuvosto voisi valita talousvyöhykkeeltä merituulivoimakäyttöön soveltuvia alueita ja tehdä päätöksen niiden kilpailuttamisesta. Alueiden kilpailutukset järjestäisi Energiavirasto. Kilpailutuksen voittaja valittaisiin sekä tarjotun hinnan että laadullisten tekijöiden perusteella. Kilpailutuksen voittaja saisi yksinoikeuden hakea valtioneuvostolta hyödyntämislupaa tietylle alueelle. Hyödyntämislupa antaisi määräajaksi yksinoikeuden tehdä tutkimuksia kyseisellä alueella ja hyödyntää sitä merituulivoimahankkeeseen. Hyödyntämislupa ei vielä tarkoittaisi varmuutta merituulivoimahankkeen toteutumisesta, koska hankkeen toteuttaminen edellyttää myös muita lupia. Esityksellä tarkennettaisiin myös sitä, mitä kansallista lainsäädäntöä Suomen talousvyöhykkeellä sovelletaan. Lakiehdotuksilla ei muuteta merituulivoimaloiden liityntäjohtomenettelyjä aluevesillä ja mantereella.

Tavoitteet

Esityksen tavoitteena on edistää merituulivoimaa talousvyöhykkeellä, selkeyttää talousvyöhykkeen merituulivoimahankkeita koskevaa sääntelyä ja varmistaa, että oikeudet merituulivoiman hyödyntämiseen myönnetään tasapuolisella, läpinäkyvällä ja ennakoitavalla

tavalla. Tavoitteena on selkeyttää sääntelyä erityisesti siltä osin, miten oikeudet merituulivoiman hyödyntämiseen myönnetään tilanteessa, jossa useampi merituulivoimahankkeiden kehittäjä on kiinnostunut samoista talousvyöhykkeen alueista. Tarkoituksena on selkeyttää talousvyöhykkeen merituulivoimahankkeiden kehityksen puitteita siten, että pelisäännöt hankkeiden luvitukselle ovat nykyistä selkeämmät. Tavoitteena on luoda menettely, joka on valtioneuvoston näkökulmasta pätevä markkinatilanteen muutoksista huolimatta.

Tarkoituksena on edistää merituulivoima-alaa lisäämällä merituulivoimahankkeiden toteutumisvarmuutta. Lisäksi tarkoituksena on varmistaa, että kullekin alueelle valitaan toimija, jolla on edellytykset pitkäkestoisen ja kalliin merituulivoimahankkeen loppuunsaattamiselle. Esityksellä pyritään ohjaamaan merituulivoimahankkeiden sijoittumista alueille, jotka ovat yhteiskunnan kokonaisedun kannalta parhaita mahdollisia.

Tavoitteena on myös, että Suomen aluevesien ja talousvyöhykkeen merituulivoimahankkeiden sääntely ei poikkeaisi toisistaan, ellei poikkeamiselle ole perusteltua syytä.

Vastausohjeet vastaanottajille

Lausunnot pyydetään antamaan vastaamalla Lausuntopalvelu.fi:ssä julkaistuihin lausuntopyyntöihin. Lausuntoa ei tarvitse lähettää erikseen sähköpostitse tai postitse.

Myös jakelulistalla ulkopuoliset tahot voivat halutessaan antaa lausuntonsa.

Lausunnon antaakseen vastaajan tulee rekisteröityä ja kirjautua Lausuntopalvelu.fi:hin. Tarkemmat ohjeet palvelun käyttämiseksi löytyvät Lausuntopalvelu.fi:n sivulta Ohjeet -> Käyttöohjeet. Palvelun käyttöönoton tukea voi pyytää osoitteesta lausuntopalvelu.om@gov.fi.

Aikataulu

Lausunto pyydetään antamaan viimeistään 4.7.2024. Hallituksen esityksen ruotsinkielisestä versiosta puuttuu toistaiseksi osa. Loppuosa ruotsinkielisestä versiosta toimitetaan lausuntopalveluun arviolta 7.6. mennessä.

Valmistelijat

Lisätietoja asiasta antavat

johtava asiantuntija Outi Vilén, puh. +358295047016, outi.vilen@gov.fi (tavoitettavissa 23.5.–14.6.)

erityisasiantuntija Tuuli Oikarinen, puh. +358295047292, tuuli.oikarinen@gov.fi (tavoitettavissa 23.–24.5 sekä 24.6.–3.7.)

erityisasiantuntija Olli Salo, puh. +358295047322, olli.salo@gov.fi (tavoitettavissa 23.5.–28.6.)

Linkit

<https://tem.fi/hanke?tunnus=TEM033:00/2023> - Linkki hankesivulle

Liitteet:

[HE talousvyöhykkeen merituulivoima_LUONNOS_23.5.2024.pdf](#) - Luonnos hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi merituulivoimasta talousvyöhykkeellä ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi

[HE talousvyöhykkeen merituulivoima_LUONNOS_23.5.2024_SV.pdf](#) - Utkast till eegeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om havsbaserad vindkraft i den ekonomiska zonen och till vissa lagar som har samband med den

Jakelu:

Ahvenanmaan kärjäoikeus
Baltic Sea Action Group
Elinkeinoelämän keskusliitto ry
Energiateollisuus ry
Energiavirasto
Etelä-Suomen aluehallintovirasto
Fingrid Oyj
Gasgrid Finland Oy
Helsingin hallinto-oikeus
Helsingin kaupungin pelastuslaitos
Helsingin kärjäoikeus
Hämeenlinnan hallinto-oikeus
Itä-Suomen hallinto-oikeus
Itä-Uudenmaan pelastuslaitos
John Nurmisen säätiö
Kaakkois-Suomen ELY-keskus
Kalatalouden Keskusliitto ry
Keski-Pohjanmaan pelastuslaitos
Keskuskauppakamari
Kilpailu- ja kuluttajavirasto
Korkein hallinto-oikeus
Kymenlaakson liitto
Kymenlaakson pelastuslaitos
Lapin ELY-keskus
Lapin liitto
Lapin pelastuslaitos
Liikenne- ja viestintäministeriö
Liikenne- ja viestintävirasto Traficom
Luonnonvarakeskus
Länsi-Suomen merivartiosto
Länsi-Uusimaan pelastuslaitos
Maa- ja metsätalousministeriö

Markkinaoikeus
Merivoimien esikunta
Metsähallitus
Oikeusministeriö
Opetus- ja kulttuuriministeriö
Pohjanmaan ELY-keskus
Pohjanmaan liitto
Pohjanmaan pelastuslaitos
Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus
Pohjois-Pohjanmaan liitto
Pohjois-Pohjanmaan pelastuslaitos
Pohjois-Suomen hallinto-oikeus
Puolustusministeriö
Puolustusvoimat
Pääesikunta
Rajajokikomissio
Rajavartiolaitos
Satakunnan ELY-keskus
Satakunnan liitto
Satakunnan pelastuslaitos
Sisäministeriö
Sosiaali- ja terveysministeriö
Suomen Ammattikalastajaliitto SAKL ry
Suomen Kalankasvattajaliitto ry
Suomen Kuntaliitto ry
Suomen luonnonsuojeluliitto ry
Suomen tuulivoimayhdistys Ry
Suomen Varustamot Ry
Suomen ympäristökeskus
Suomenlahden merivartiosto
Turun hallinto-oikeus
Turvallisuus- ja kemikaalivirasto
Ulkoministeriö
Uudenmaan ELY-keskus
Uudenmaan liitto
Vaasan hallinto-oikeus
Valtioneuvoston kanslia
Valtiovarainministeriö
Varsinais-Suomen ELY-keskus
Varsinais-Suomen liitto
Varsinais-Suomen pelastuslaitos
WWF Suomi
Väylävirasto
Ympäristöministeriö
Ålands landskapsregering

Lausunnot

4 luku – Ehdotukset ja niiden vaikutukset

Tunnistatteko, että esitetyillä laeilla olisi vaikutuksia, joita ei ole huomioitu esityksessä?

Muu palaute vaikutusarvioista

7 luku – Säännöskohtaiset perustelut

Talousvyöhykkeen merituulivoimalaki

Palaute alueen valinnasta

Palaute vakuuksista (osallistumisvakuus ja edistämisvakuus)

Palaute maksuista (osallistumismaksu ja hyödyntämismaksu)

Muu palaute kilpailutuksesta

Palaute hyödyntämisluvasta

Palaute valitusten osittaisesta keskittämisestä Vaasan hallinto-oikeuteen (Eryteisesti hallinto-oikeuksille, korkeimmalle hallinto-oikeudelle ja markkinaoikeudelle osoitettu kysymys)

Palaute muutoksenhausta

Palaute talousvyöhykelain muutoksista

8 luku – Lakia alemman asteinen sääntely

Palaute asetuksella myöhemmin säädettäviin asioihin liittyen

Muu palaute

Tähän pyydetään jättämään palaute vain niistä asioista, joita ei ole mainittu yllä.

Huttunen Riku
Työ- ja elinkeinoministeriö

Oikarinen Tuuli
Työ- ja elinkeinoministeriö